

днійші машини... Іван Кальвін, не в власні він, що в Шкоці бу...
ми і дуже небез... рдували всіх, хто страшний торту... ми нині не попов... му они нині такі... кі, підчас, коли о... кі, грізні і небез... ні? Що їх зроби... о податливими?... коли они колісь... галя?" — сказав... ність або знане;... проявляючою... не, знаючи шту... бемо писати; сьві... вляє ся в ділі. С... я тепер релігійн... асу злими, то що...!

Товаришу Робітнику, подумай хвилику.

Товаришу Робітнику! Чи думав ти коли про свої обставини? Чи застановляв ся ти над тим, по що ти мусів лишати рідний край та дорогу тобі рідну, котра влізала з розпуки прощаючись з тобою, чи знаєш що за причина змусила тебе йти в другу част світа без жадних засобів, окрім десяти мозолистых пальців? Чи часом не носив ся ти з гадкою, що ти зможеш в Канаді в скорім часі заробити трохи всемогучих доларів, за котрі ти би міг в старім краю „паном зістатися", або як то кажуть своїм „босом"?

Дуже гарні мрії дорогий товаришу. Але так мріяти може лише той, хто не думає про жи... на на землі, але про царство захмарам, не здорово думаючи людина. А то ось чому: кождий український робітник в Канаді се одномогоровий богатир з старого краю, котрий там робив від 4-ої години рано до 9 — 10 години ввечерю. Покжива його складала ся переважно з барабол та ячмінної каші. Ходив він там по більшій часті босонігий, бо обуви не мав за що купити. Коли лиш мав нагоду то робив на філярку днями і ночами, щоб утримати себе при житті, старав ся шадити в той спосіб, що в кожду „велику п'ятницю" не в нічого, себто пожив. Мешкав в хаті, — даруйте, правди ніде діти — більше до хліва подібний чим до людського мешканця. Так живе селянин-робітник в добі культури і цивілізації.

Пригадай собі, товаришу робітнику, ті гаразди. Пригадай собі ту нужду голод і розпуку зі старого краю. Але наш робітник-хлібороб „замість" стати до борби о своє істноване, о свої права, котрі ему вкрадено, заставляв, що лиш має і, зрештою усього, тікав в Америку навіть не знаючи час і за що его зруйнував та примусив скитатися ся разом по канадських пушах. Ему бідазі навіть ніколи не снімо ся, щоб то его примусили до такого проспектованя земельні магнатів та буржуї разом зі своїм правительством, котре в формі державних податків та других штук, дерло з него послідню скіру. А за ті робітничі податки капіталістичне правительство будувало великанську армію, та воєну флоту. Оно наробило мільони вдів, сиріт і калік, котрі будуть по війні сидіти на перехрестях доріг з переражачим видом, з медалями на грудях, котрі отримали они за свою дикість підчас різні, будуть благоді з плачем о милостиню, себто о кусок хліба ради життя. Подумай товаришу робітнику, чи ти певний того, що твій брат, син, або старенький батько не буде знаходити ся між тими каліками? Чи не жаль тобі їх?

Там де сади цвили, тепер могили там видніють. Замість соловеїка в саду, чорний ворон зловить крокче. І все те товаришу робітнику за твій важкий труд, за твою вірність і покірність заплапа. А чи в Канаді, про котру ти так мріяв, тобі багато краще? Чи приглянув ся ти тій тяжкій нужді, яка криєсь поміж тими колишніми селянами пролетарями в Канаді? Чи знаєш ти як ту український пролетар живє працює 10 — 12 годин денно як капіталістичний невольник? Чому не дістає він навіть 5-ої часті того, що ему належить ся, а лише стільки, щоб міг се, а саме, вижити як небуд підчас праці. Чи знаєш ти і се, що українські робітники займають найгірше становище в тушешній капіталістичній неволі?

РЕЛІГІЯ РОЗУМУ.
(Продовжене зі стр. 2-ої.)
Здадби ся всякі системи чекованя? Словом, немає ли одного промислу, який мігби істнувати, если ми були чесні в теперішнім суспільнім ладі!
(Докінчене в слідуємім числі.)

СИНИ ПРАЦІ.
Іх лица палають сьвіжістю раннього ранку, коли они зустріають сходяче сонце. Они не знають сну млявих ледарів ані легкого ледарського життя. Іхні дні, се дні безупинної праці. Іхні жите, се жите безперервної служби людству. Іхні руки привнені до праці: в праці они находять своє вдоволене.
Они е будівничими великих держав. Міста, се овод іхнього труда. Они прослідкують недоуст...

Чи не українські робітники лізуть в майни по кілька сот стій під землю і заглядають смерти в очи кождої хвилі? Чи не українські робітники побудували залізничу треку через Канаду від океану до океану? Не один з них робив 3 — 4 неділі не получючи ані цента за тоє, ще нераз мусів „радувати тайзи" по кілька сот миль. Не один із днів в тягарових погтягах зимовою порою, не один покінчив життя з голоду та морозів. Хто напр. робив в лісі, той знає найлучше, яких знушань допускаять ся капіталісти над українськими робітниками; накладають до невиконаня закладну роботу під грозою страчена роботи, гонять до роботи о 4-ій годині рано, не зважаючи на дощ, сніг або бурю. А іла яка, що до слабости робітника доводять.

Подумай робітнику, як в таких обставинах не один прокинає своєю долею та своїх родичів. Подумай хоч трохи, приглянь ся всему і спитай сам себе, чи й ти би так ся не слуцало ся, та чи ти би певний того, що ти не знайдеш ся в таких обставинах в короткій часі, чи ти за певний будучність собі? Чи ти зможеш стати собі поміч, як то би не стане сили до праці? Або як тоби часом обірве машина тих десять мозолистых пальців і ти останеш ся вже непотрібний буржуїнові, де ти тоді дінеш ся?

Скажи мені товаришу! Знай брата робітнику, що пора тобі подумати над собою бо ніхто інший про тебе не подумає. Час тобі знати клясову боротьбу, в котрій борять ся до загину маси сьвідомого пролетаріату з могучими панамі сучасного ладу, з капіталістами. Пора тобі товаришу знати, що лиш робітничя організація збавить тебе з сучасної неволі, що лиш при помочи спільної робітничої організації, до котрої ти мусиш належати, як робітник, здобудеш лучшу долю, а не при помочи штурка фосоля, котрі ти навик залюбки рахувати підчас молитви.

Товаришу робітнику! Закинь фасолі, не пора їх тепер рахувати, а вступай в ряди борців за кращу людську долю. Двигнись великане, стрясоти п'як нинішнього ладу, котрі пані на твою спрацьовану спину, підійми свої мозолисті заковані руки і одним розмахом розірви капіталістичні кайдани, а всміхнє ся тобі нове гарне вольне жите.

Ст. Васкан.

Алькоголь і праця.

Шкідливість алькоголю для нашого здоровля кождому звісна. Минули часи, коли алькоголь уважано „збудженем життя", а горілку називано з латинська „водою життя": „аква віте", по нашому оковита. Думаю колісь, що склянка алькоголю відсвіжувє, додає сили до життя і охоти до праці. Нині по многолітніх досьвідах приходимо до переконаня, що чим більше пемо, тим менше е здібними до праці. Правда, написивши горівки, пива або вина, стаємо на якийсь час бо війшими, веселішими, але се оживлене, ся радість, що так много людей зводять, тривають лиш хвилику. Вслід за тим приходить обезсилене, знеохочене, як се знаємо аж надто добре з власного досьвіду. Се хвилеве оживлене, яке збуджує е у нас алькоголь, се то саме, що бич для коня. Якійсь час змушує вправді коня до бігу, але часто уживаний робить на віть з доброго коня шкапу, що тягне ся нога за ногою, а без ударів і голюканя й кроком не рушить.

Дуже шкодить алькоголь нашому нервовому устроєви, відбирає нашому умови справність і легкість думаня, обезсилює і притуплює його. Робле...

но досьвіди на шкідлих дітях і показало ся, що школярі, які перед наукою уживали дома алькоголю, могли працювати в школі о много менше і коротше, чим діти, які не уживали алькоголю. Досліди, які перенесли славні професори і доктори, наглядно переконують нас про се, що алькоголь впливає шкідливо передовсім на силу наших мязів, обнижуючи їх справність. При тих дослідах послугували ся силоміром, котрий можна спорядити в сей спосіб: При помочи скіряної петлі прикріплює ся до середнього пальця шнур, перетягнутий через колісце (бьок). На другім кінці шнурка причіпляє ся тягар около 4 кілограмів. Досліджувана особа підносить той тягар що дві секунди, а самішнучий (автоматичний) прилад записує за кождим разом висоту, до якої підніс ся тягар. Звичайно казано досліджуваній особі повторяти рухи два рази, скорше, закн це дано її перед третім разом трітій дітри пива, після чого спостережено, що виконано ледви половину тої праці, як перед ужитєм алькоголю. При тим найцікавішою річю було се, що всім досліджуваним особам видало ся підношене по ужитю алькоголю о много легшим, як перед тим. Самому др. Фреюві, котрий робив ті досліди, видав ся тягар так легкий, що перервав досьвід, щоб перекопати ся, чи случайно не зменшено тягару. Мимо того позірно легкого тягару, не міг він його піднести до той висоти, що перед ужитєм алькоголю. Ось так навіть мали давки алькоголю, обмежують справність мязів, в спосіб, якого годі не зауважити. Правда, що мали давки алькоголю викликають позірно додатний вплив на справність мязів та все-ж таки той добрий вплив триває дуже коротко. Коли перестанки були коротші, то значить, коли праця була більше напружена, тоді алькогольна підмога зникала вже по 4 мінутах, а скількість праці була значно менша, як без алькоголю.

Зрештою досьвіди із шоденно го життя виразно промовляють за цілковитою повздержністю від алькоголичних напиктів. Чим ніжше е якась праця, тим гірше впливає на неї алькоголь. Тому мусять цілковито вдержатись від уживаня алькоголю передовсім ті, що мусять все володіти всіми своїми силами: мусять добре видіти, чути, скоро думати, отже передовсім урядники і залізничні робітники, палачі, машиністи, кондуктори, моряки і т. п. Тут одна неосторожність, яку може легко спричинити алькоголь, могла-би тисячі і тисячі людей позбавити життя. Подібно й лікар, який уживав алькоголю, був-би все наражений на се, що під впливом алькоголю міг-би дати фальшиве лікарство або при операції місто вылічити, міг-би зарізати чоловіка. Один незручний потяг ножем, один небережний рух руки і смерть. Дуже велике значіне мають досьвіди, зроблені в арміях деяких держав. Приміром англійська армія має вже від давна богато повздержників. Давали вони постійні докази більшої витревалости на труди, як ті, що уживали алькоголю. Казано цілим відділам виконувати походи „причїм забираю в дорожку алькоголичні напої, то зно ва вислали їх в похід без алькоголю. Показало ся з тих проб, переведенних на великі розміри і при найрізніших обставах, що жовніри все ліпше виконували вправи тоді, коли їм не давано алькоголю. Подібно досьвіди переведено в богаті інших державях також в копальнях, при залізничних будівлях, при управі ріл і т. д. Пізнано всюди додатний вплив цілковитої повздержности на здоровльє і тілесну справність. Кажуть, що горівка розгір...

Кажуть, що горівка розгір...

Кажуть, що горівка розгір...

ває наше тіло. Але се очевидна неправда. Знає рч, що п'яний чоловік скорше замерзне, чим тверезий. Чи нам тепло чи зимо, се залежить від того, чи наша скіра тепла чи зима. Правда, що як напемо ся горівки, то начнє, в яких п'яне кров з нашого нутра дістає ся скорше під скіру і нам на хвиліку робить ся тепло. Але се тепло скоро утікає на верх і тоді тіло стає в дійности зимній ся як було, бо нема вже в нім того тепла, яке прийшло з нашого нутра і змарнувало ся. Тому то всі моряки, що вибирають ся в північні країни на ловлю риб, не п'ють горівки, болячись там замерзнути. Тому здержують ся від алькоголю всі ті, що роблять томлячі походи на високі гори, рівнож люди, що віддають ся змаганню, поволі що-раз більше пізнають, що уживане алькоголю в якій небуд формі обнижують тілесну справність, а через се робить нас менше здібними до виконуваня праці.

Алькоголь і праця не годять ся з собою. Алькоголь робить чоловіка змученим, лїнивим, наражує його на небезпеку неосторожности в сповняваню своїх обовязків.

Н. В.

ДОПИСИ.

ВІДГОМІН РОС. РЕВОЛЮЦІИ В КАЦАПСЬКІЙ ЦЕРКВІ В ВІННІПЕГУ.

Російська революція наробила клопоту і в кацапській церкві в Вінніпегу. Зійшли ся „православні" в неділю, 18 марта, до своєї церкви в Вінніпегу молити ся, тай, по доконаній революції в Росії, не знали кого пред Всевишнім поминати, чи царя батьошку Миколу, чи революційне правительство. Звісно, що відомому переартневи батьошці Філіповському „русскому з Галичини" було ніяково не згадувати всемілостивішого самодержця царя, котрому він еще недавно посллав з Гладиком редактором „Кацапського Народу" „любобитіє" і запевнене про успішне пожиране неістнуючих Українців, але було й прикро молитись за революційне правительство. Куджж так! Як молити ся за революційне правительство, що позбавило їх їхньої „надежди", опіки і підпори пресловутого „руссскокого" царя?

„Революція" — діло соціалістів; а соціалісти — се жиди, або „жидівські пахолки" як се розумно толкує „Кан. Фремер". „Следоватільно", революція — се діло Жидів. Революційне правительство — се жидівське правительство. Як жеж за таке правительство молити ся? Якеб оно, впрочім, не було, то всеж оно нам кацапам „пособий" за наше зрадничє діло не буде давати.

Так „резоунав" батьошка Філіповський і не потягнув ні за першим ні за другим, а промирив душі, чого православної цнє не дощучи.

Та якась непокірна овечка страх зацікавила ся, чому „батьошка" не згадує „Никалая" і почала таки в голос на всю церкву „роскажїть батьошка про Ніколушку."

Та де не взяв ся „руссский" редактор з Галичини, Гладик, і послужив в церкві за викидала; вишвирував питавшого з церкви за двері.

Серед зібраних на моливу „православних" панував якийсь дивний настрій. Революція в Росії збила їх з пантелику. До церкви прийшло еще трохи людей. „Батьошка" пішов з тарелем за грішми. Один із нововишшовших, Е. Полішук кинув на таріль доларя і через ошибку взяв здачі доларя і десять центів. „Батьошка" запримітив і звернув йому увагу. Полішук кинув на таріль 15 центів а 95 сховав в кишеню. Та „батьошка", Гладик і се кілька кацапів хотіли вилити на когось еще поперед викликане своє огірчене. Они вчепились Полішукі і Івана Перелазя. Того другого вчепились за те, що сказав Філіповському: „як чоловік через ошибку взяв більше здачі, то Вам її віддав. Чогож хочете?". І обох невинних людей затягли до суду, де ті й поплатили по \$12.25.

Тепер серед кацапської пародії батьошки Філіповського, запанував, як они кажуть „дурний дух". „Православні побачили, що дорога, по котрій їх вів Філіповський і Гладик скінчила ся. Православний.

ВЕСТАЛАННА

Дня 17-го марта, в суботу виставив Драм. Кружок ім. Е. Винниченка відому драму найславнішого українського драматурга Ів. Тобилевича, п. з. „Весталанна". Штука виставлена була в великім театрі Grand Opera House. Український загал був так заінтересований тою драмою, що великий театр був переповнений гостями.

Треба занотувати факт, що Драм. Кружок ім. В. Винниченка, не робив дуже крикливого оголошуваня можнаб сказати, що навіть за слабо оголосив ся штука, а прецьн се, що гості переповнили галя „Grand Opera House" того вечера сьвідчить, що вистава „Весталанно" згаданим драм. кружком викликала заінтересоване серед місцевого укр. загалу.

Зміст драми „Весталанна" загалом відомий, бо грають її наші драматичні кружки дуже часто, а позатим — хто її не читав? В самім Вінніпегу сю драму ставлено на сцені вже кілька разів. Тому змісту переповідати не буду.

Хочу лише сказати кілька слів про те, як її відіграв висте згаданого вечера Драм. Кружок ім. В. Винниченка. Коли штука випала сим разом, то треба сказати правду, що в Вінніпегу еще не відіграно жадної штуки так добре як Драм. кружок ім. В. Винниченка відіграв „Весталанну". Деякі дрібні похибки, що случили ся в театру представленя, пройшли прякмо незамітно в тій добрій грі в цілости. Амаатори справді доло жили своїх старань, щоб дати живий образ тої прекрасної української драми. Про декотрих амааторів можнаб сказати дещо не як про амааторів, але як про справжніх артистів і талановитих артистів.

Л. Попович, в ролі Софії виявила стількі природної дивоної ніжности і чуття, що видно було, як она на сцені переживала долю тої весталанної дівчини. Своім співом она, як завжди, чарувала публіку.

М. Попович в ролі Гната дав справді тип такого українського парубка, якого сам автор бажав бачити в своїй „Весталанній". Гри М. Поповича нема, що описувати словами, її належить видіти. Треба було, наприклад, бачити Гната з Варкою при кінці четвертої дії, або Гната з Софією при кінці п'ятої дії, особливож, коли Гнат переламує кочергу і вибігає за втікачою Софією на двір. Гра Гната і Софії в той момент здержувала відхід в грюдах глядачів. (Скофисковано. Ред.)

Ю. Рудко, в ролі Варки, виявляла ся дуже добре. Місцями захопновала публіку.

Л. Никорак, в ролі старого Івана, батька Софії виявив стількі акторського хисту, що не повстидави ся ним і заводоный театр. Його мова і рухи сьвідчили про те, що він був у своїй ролі. Іменно до таких роль в него е талант.

А. Ефєрє відіграв дуже вірний тип сварливой і гризливой вдови Ганни, матери Гната. Сварила ся прекрасно і гризла Софію так, як справжня лиха свекруха.

Дуже симпатичними були сьвітільні парубки Демян і О-

мелько, — С. Василіна і І. О. Зєлез, та 1-ша і 2-га дівчина — М. Топоровська і М. Гришук.

Степан, — І. Крушельницький, також дописав.

Параска, — А. Денцевич горвила за слабо.

О. Будникова в ролі хазяйки Явлохи також гарно виявлялась. Старости — А. Хома і Н. Кочук були вишши лучшими еслиб були не намагали неатуральними рухами.

Гурти випали дуже гарно; особливож гурт на вечерніцях. Гарні народні строї надзвичайно прикрашували гурти. Сьпіви, крім першого в першій дії, підчас котрого з початку декотрі голоси чогось дуже спішились, випали добре. Особливож гарно відгомонувала пісня мішаного хору за сценою.

Загалом публіка була захоплена грою амааторів, в доказ чого нагороджувала їх безперервними олдесками і визивала декотрих амааторів по кілька разів на сцену.

Те добре виставлене „Весталанно" належить завдяку часті передовсім трудови режисера Драм. Кружка ім. В. Винниченка М. Поповичові і стараним та здібностям амааторів.

Побажатїб ще, щоб так до всего мати відповіду декорацию і менше клопоту з місцями на галі.

Драм. Кружок ім. В. Винниченка завовав собі симпатію нашої публіки і нема сумніву, що може числитися на її попере. Гість.

ГАРНИЙ ПРИМІР.

Монтреал, Кве.

Шановна Редакція „Робочого Народу"! — Повідомляю Вас, що я Тодир Кричун посланою одного долара на передплату для моїх знакомих, і прошу ви слати для них часопись „Робочий Народ" через два місяці на пробу, а потім вони й самі будуть послати передплату бо тепер вони говорять, що щє їм не виділи часопись „Робочий Народ". Позичте поштою адресу моїх знакомих і впрі в те, що други товариші постараться ся так само замовляти „Роб. Народ" на окар для своїх знакомих, щоб з нас кождий робітник читав й передплату в часопись „Робочий Народ".

Гаразд Товаришу!

Тодир Кричун.

ПОЗІВ ТОВАРИШІ!

Чи ви вмієте пошанувати пам'ять борців за нашу дею?

Я вірю, що так! Я також певний, що Ви богато разів роздумували як би набути відповідних портретів, так для відділів і кружків, як для себе з поодинока.

Ваш товариш з вінніпегського відділу, І. О. Зєлез, дає Вам тепер нагоду набути всі можливі портрети від него, котрі Вам виконає на замовлене, за дуже низьку нагороду, а іменно:

Портрет котрого небуд соціалістичного діяча і ріжних заслужених мужів, вел. портре та 18x22 \$4.00 один.

Користайте з сей нагоди і замовляйте сейчас, поки-я ще в Вінніпегу.

З замовленем залучіть \$2.00 додатку за кождий портрет, а ретичу заплатите по відобранню.

Ослудтую скоро і старанно. Адресуйте: J. O. Zelez, Box 3653 St. B. Winnipeg, Man.

Читайте Одного Укр. Соц. Щоденну Газету „РОБІТНИК"
Орган У. Ф. С. П. в Злучених Державах.
Річна передплата в Злучених Державах і Канаді:
На рік \$4.00
На півроку 2.75
На чверть року 1.50
"ROBITNYK"
2335 W. 11-th St. Cor. Literary Rd. Cleveland, Ohio.

Краєві ПЯВКИ
тільки що отримались зовсім свіжі зі старого краю.
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС!
бо маємо не багато, тож дивіть ся, щоб не запізнились!!!
LIMO DRUG CO.
605 MAIN STREET WINNIPEG, MAN.